

KONTAKTPOSTEN

Nr 2/2003

Medlemsblad for Møre og Romsdal Døveforening

Årgang 33

Møre og Romsdal Døveforening.

Storevågen 75, 6020 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 62 64

Vanlig telefon: 70 14 04 35

Telefaks: 70 15 41 69

E-post: mrdovf@online.no

Leder: Lorents Ness,

Røsslyngveien 2C,

6011 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 31 84

Deltidsansatte:

Organisasjonssekretær:

Leif Gunnar Kvernberg.

Velferdssekretær:

E-post: velfsekr@online.no

Elisabeth Kolvik.

Underavdelinger:

Ålesund Døves Aktivitetsklubb

Leder: Harald Oppigård,

Søre Holsmyra 6,

6030 Langevåg.

Teksttelefon: 70 19 37 80

Ålesund Døves Bridgeklubb

Leif Gunnar Kvernberg,

Myrdalsveien 16,

6011 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 49 44

Romsdal Døvblittseksjon

Leder: Bjørg Halås,

Torbjørnsvei 5

6429 Molde

Teksttelefon: 71 25 34 42

Grupper/Utvalg:

Pensjonistgruppa

Leder: Erling Fylling,

Nymarkvn. 35

6030 Langevåg

Teksttelefon: 70 19 29 33

Tegnspråkutvalget:

Leder: Tone R. Elvenes

Skjong

6050 Valderøy,

Teksttelefon: 70 18 20 62

Døves Menighet

Leder: Tone R. Elvenes,

Skjong,

6050 Valderøy.

Teksttelefon: 70 18 20 62

PÅSKE!

Så er vi kommet frem til en ny påske igjen, og slik jeg ser det i skrivende stund, så skinner solen fra nesten blå himmel. Slik ønsker vel de fleste av oss påsken også, så en kan komme seg opp på fjellet og ta noen skiturer, brune ansiktet litt også kanskje? Dette med påskebrunt ansikt er jo noe alle ønsker, derfor minner vi igjen om å være forsiktig i solen. Den er skarp når det er snø i tillegg.

Fjellvettreglene er også viktig så tar vi de med her:

1. Legg ikke ut på lange skiturer uten trening.
2. Meld fra hvor du går.
3. Vis respekt for været og værmeldingene.
4. Lytt til erfarne fjellfolk.
5. Vær rustet mot uvær og kulde selv på korte turer. Ta alltid med ryggsekk og det utstyr fjellet krever.
På lengre turer: Ha alltid med spade.
6. Husk kart og kompass.
7. Gå ikke alene.
8. Vend i tide. Det er ingen skam å snu.
9. Spar krefter og grav deg ned i snøen om nødvendig.

Så ønsker vi alle
leserne en riktig
God Påske!

VÅRFEST!

Nu er våren endelig kommet, og da er det på tide med en skikkelig **VÅRFEST** på Døvesenteret. Den store dagen er lørdag 24. mai kl 1900!!!

På denne dagen fyller også Møre og Romsdal Døveforening 84 år.

For å få en forsmak av sommeren som ligger rundt hjørnet, vil maten bestå av deilige reker, samt tilbehør !! Nam, nam..... For andre som er ikke glad i reker, så skal dere få pizza i stedet. Om ikke lenge vil det henge en påmeldningsliste på Døvesenteret hvor alle som har lyst til å være med kan melde seg på, eller dere kan kontakte:

Vibeke O. Larsen på SMS 926 19 730 og siste frist for påmeldning er 17.mai!

Selvsagt blir det musikk og underholdning, samt salg av drikke som vanlig.

Vårfesten er dessverre ikke gratis, det vil koste 100,- for medlemmer, og 150,- for ikke-medlemmer..

Ellers så ønsker vi dere hjertelig velkommen til et hyggelig samvær på Døvesenteret, og ikke glem å ta med godt humør hjemmefra også !!

Hilsen Kulturutvalget

BILDER FRA ÅDAK SIN FISKETUR PÅ FJORDEN 8. MARS

Turen ble gjennomført med Erling og Kjell sine båter. 9 døve var med, men vi fikk bare en liten torsk, så fangsten var ikke noe å skryte av. Men en fin opplevelse i flott vær ble det.

**HJERTELG TAKK FOR
OPPMERKSOMHETEN I
ANLEDNING MIN
50 ÅRS DAG 14. MARS
ELISABETH**

VELFERDSSEKRETÆRENS HJØRNE

PÅSKEN er snart her igjen. I skrivende stund laver våt snø ned, så det kan bli fint skiføre i fjellet viss vi er heldige. Ellers kan vi bruke påsken til å besøke slekt og venner og lese ei god bok, eller gå en tur å kikke på naturen, trær med grønne knopper, vårbloomster og påskelilje. God påske alle sammen !

LITT OM MITT ARBEIDE

I arbeidet som velferdssekretær får jeg mange telefoner om både det ene og det andre. Det har skjedd to ganger folk har ringt for å spørre om tegnspråket er internasjonalt, den ene gangen var det et veddemål som vedkommende tapte. For jeg måtte bare opplyse om at alle land har sitt språk med også dialekter akkurat som andre språk har. Men jeg opplyste om at det finnes et håndalfabet som er internasjonalt, og at vi har vi våre to norske en og to håndalfabet.

Det hender også jeg blir kontaktet av folk som vil ha hjelp i døvblinde-saker, som jeg har henvist videre til Vestlandets Kompetansesenter i Bergen. Forespørsler om tegnspråkkurs, som nå er blitt utsatt til høsten. Jeg minner dere om besøkstjenesten som det er mulig å benytte seg av. Jeg kan også ha med følge av en döv venn om dere ønsker det. HUSK !

EN BIT AV DØVES HISTORIE. DEN FØRSTE DØVEFORENINGEN I LANDET.

I 1877 fantes det en sykekasseforening for døve i Oslo. Styret i denne foreningen, bestod for det meste av døvelærere. De planla å sette i gang en basar til inntekt for døvearbeidet. Det var ikke vanlig med basar den gangen. Det kom støtte fra kongefamilien, som ga en årevis støtte på kr 50.- inntil unionsoppløsningen i 1905. Basaren gikk over all forventning. Utenbys døve var interesserte og sendt inn gaver som de hadde laget. Det ble en landssak.

Det var kunstnerisk underholdning om kvelden og det kom veldig mange folk dit. Det innkomne beløpet var på kr 14.834.49 og var et svært stort beløp den gangen. Endelig var det økonomiske grunnlaget for foreningen gitt.

Foreningen styrket livet også i forholdet til hørende omgivelser. Før var livet for de døve så innskrenket på alle måter tidligere, nå åpnet det seg langt flere muligheter enn noen utenfor kunne forestille seg. Senere har det blitt dannet foreninger rundt om i hele landet.

Pensjonistgruppa har hatt årsmøte 13. mars. Leif Gunnar Kvernberg ønsket alle tilstedeværende velkommen til årsmøtet. Trygve Krogstad hadde sykdomsforfall. Tilstede var 12 personer. Møtet gikk igjennom årsberetningen 2002. Ingen hadde bemerkninger til denne og ble godkjent.

Regnskapet for 2002 ble også gjennomgått, og viste at klubben har innestående per 1.01.02 kr. 14 807,50 i Sparebanken Møre. Driften dette året viste et underskudd på kr. 5 858,50. Regnskapet ble godkjent. Under valg ble Erling Fylling valgt til ny leder. Sissel Pedersen (gjenvallt) og Inge Heen (ny) ble valgt som styremedlem. Leif Gunnar Kvernberg ble gjenvallt som sekretær (uten stemmerett) Han fører også regnskapet. Mary Lillestøl ble valgt til varamedlem.

Bildet er fra februarmøtet på Døvesenteret.

PROTOKOLL FRA ÅRSMØTET

15. MARS 2003

Åpning av årsmøtet.

Leder ønsket alle velkommen til årsmøtet.

Tilstede var 39 med stemmerett og 1 uten stemmerett.

Godkjenning av dagsorden

Beretning og regnskap var utsendt 14 dager før årsmøtet.

Ingen hadde bemerkninger til dagsorden.

Valg av referent

Leif Gunnar Kvernberg ble valgt til referent

Valg av møteleder

Harald Oppigård ble valgt til møteleder

Valg av protokollunderskrivere

Kirsti Fylling Lefstad, Kristine Stiansen og Tor Inge Gausnes ble valgt.

Godkjenning av foreningens årsmelding for 2002

Møtet gikk gjennom meldingen punkt for punkt. Bjørg Halås gjorde årsmøtet oppmerksom på at også Marit Gjelsten var med på Landsmøtet i Døvblittseksjonen. Erlend Holsen ville fremheve de mange frivillige som jobbet med å få ut Kontaktposten.

Årsmeldingen ble godkjent.

Godkjenning av regnskapene for 2002

Regnskapsfører informerte om den nye måten å føre regnskapene på.

Regnskapene viste et overskudd på kr. 4 275 i år 2002.

Det kom en del spørsmål angående diverse tall i regnskapene som ble forklart.

Det ble fremsatt ønske om at for ettertid måtte vi få linjer i arket, slik ble lettere å holde styr.

Det ble også fremsatt ønske om å få spesifisert leieinntektene for Døvesenteret.

Regnskapet ble godkjent.

Revisors beretning

Martin Stavaas la frem revisors beretning. Det kom innvendinger fra 2. revisor Beate Erga Furland som ikke hadde sett igjennom bilagene og ikke ville skrive under beretningen.

Regnskapene ble godkjent med forbehold at Beate Erga godkjenner det.

Innkommne forslag.

Det var ikke kommet noen forslag fra medlemmene.

Styret la frem forslag om at kontingenten blir som før.

Det nye er at Døveforbundet selv skal stå for innkreving av forbundskontingenten, slik at vi krever inn det foreningen skal ha.

Enkeltmedlem   kr. 200

Trygdede/skoleelever   kr. 150

Foreningens budsjett 2003

Også her kom en del spørsmål fra medlemmene som ble greit forklart.

Det legges opp til samme aktivitet i 2003. Det oppfordres til å bli mer aktiv med kursene.

Budsjettet ble godkjent.

Valg

Valgene ble ledet av Kristine Stiansen, Tone R. Elvenes og Arne Karlsnes.

Valg av styre:

Erlend Holsen	Sunnmøre (ikke på valg)	1 år
Jo Arve Furland	Sunnmøre ”	1 år
Lorents Ness	Sunnmøre 35 stemmer	2 år
Magne Gaustad Nordmøre/Romsdal	28 stemmer	2 år
Vibeke Olsen Larsen	Sunnmøre 33 stemmer	2 år.

Ragnhild Øyen Nordmøre/Romsdal 15 stem. (ikke valgt)

Valg av leder:

Lorents Ness 1 år

Varamedlemmer:

Eirik Heggem	Nordmøre/Romsdal	1 år
Arne Karlsnes	Sunnmøre	1 år
Solveig Olsen	Sunnmøre	1 år

Revisorer:

Martin Stavaas	1 år
Beate Erga Furland	1 år
Vara:	
Erling Fylling	1 år

Kulturutvalget:

Kirsti Fylling Lefstad	1 år
Tone Rørvik Elvenes	1 år
Vibeke Olsen Larsen	1 år.
Varamedlem:	
Anna Oppigård	1 år

Valgkomite:

Kristine Stiansen
Tor Inge Gausnes
Bjørg Halås

Avslutning:

Leder takket for gjenvalg og takket de som gikk ut av styret.

Han erklærte årsmøtet for hevet.

Kirsti Fylling Lefstad

Kristine Stiansen

Tor Inge Gausnes

Fra styremøteprotokollen av 25. mars 2003.

Møte var lagt hjemme hos daglig leder.
Tilstede: Lorents Ness, Jo Arve Furland, Erlend Holsen, Vibeke O. Larsen og Magne Gaustad.

Referat fra styremøte 22.02.03 ble godkjent.

Jo Arve Furland ble valgt til nestleder, og Arbeidsutvalget består av: Lorents Ness, Jo Arve Furland og Vibeke O. Larsen. Erlend Holsen er varamedlem.

Leif Gunnar og Vibeke deltar på FFO Møre og Romsdal sine møter og Lorents og Vibeke på FFO Ålesund sine.

Erlend Holsen blir styrets representant i Kulturutvalget.

Harald Oppigård velges som varamedlem i valgkomiteen. Dette ble glemt på årsmøtet.

Husstyret består av Harald Oppigård, Solveig Olsen og Torbjørg Fiskergård.

Daglig leder får kr. 100 i måneden for bruk av mobiltelefon i jobben.

Leif Gunnar endrer stillingsbenevnelse fra organisasjonssekretær til daglig leder. Dette er bedre dekkende for jobben. Arbeidsinstruks og lønn blir som før.

Det skal sendes søknader til Sparebanken Møre, Fylkeskulturstyret, Helse og Rehabilitering og kommunene i løpet av mars/april måned.

Det gikk ikke som vi håpet da vi fikk tilbud fra Tafjord Kraft om tilkobling til ADSL til prisen som privatabonnement. Mimer godtok ikke dette. Vi jobber videre med å finne løsninger til kostnader vi kan klare.

Daglig leder blir vår representant i Sameiet Storevågen 75. Det har vært flere møter i vinter.

Vi har fått tillatelse fra Lotteritilsynet til å sette opp en spilleautomat etter visse regler.

Leder, nestleder og daglig leder blir foreningens representanter på Norges Døveforbund sitt landsmøte i Storkmarknes i slutten av mai.

Bergen Døveforening sin representant til Designtrykkeriet sin generalforsamlingen får fullmakt til å representere oss.

Aksjekapitalen i Designtrykkeriet er nedskrevet fra 2 100 000 til 100 000. Vi har nå en aksje i trykkeriet.

Daglig leder deltar på et kurs for ansatte i døveforeninger i Norge i Storkmarknes i forkant av landsmøtet.

Årsmøtet godkjente regnskapene med forbehold, siden bilagsrevisor ikke hadde sett igjennom bilagene før årsmøtet. Nå har Beate Erga meldt fra at hun ikke hadde noen bemerkninger. Dermed er regnskapene for 2002 godkjent slik årsmøtet krevde.

Beretning og regnskap for Pensjonistseksjonen ble lagt frem til orientering.

Magne Gaustad lurte på om det var planer om kjøp av konferansebord til kontoret.

Visitiasbesøk

Vi fikk i høst en gledelig beskjed at Biskop i Oslo, Gunnar Stålsett, ville komme til Ålesund 16.januar i forbindelse med bispevisitas i Det Vestenfjeldske Døvedistrikt. Dette er jo litt underlig, når vi holder til i Møre. Men det henger sammen med at Døvekirken er et prosti under Oslo Bispedømme, og derfor er Gunnar Stålsett biskop for alle døvemenighetene i Norge. Vi visste at det var visitas hos Døves Menighet i Trondheim og Tromsø i desember, og sannelig ble det vår tur også.

Denne torsdagen startet med døvekapellan Odd Erling og jeg kjørte hver vår bil til Vigra flyplass og hentet biskop Stålsett og 6 personer til. De andre var Inge Westly (kirkefagsjef ved bispedømmekontor), døveprost Terje Johnsen og hans kontorfullmektig Maria Aase, daglig leder for Døvekirkenes Fellesråd Janne Sukka – og fra Bergen, døveprest Lars Hana og daglig leder Guri Kaland.

Vi kjørte til audiopedagogisk avd. på sykehuset hvor vi møtte daglig leder Helen Røsvik og andre ansatte. Det var et flott møte, og det var med tolk hele tiden. Det var morsomt å se at biskop Stålsett fikk god kontakt med barna. Han kan ikke tegnspråk, så Terje Johnsen og Odd Erling tolket. Barna var ivrige og synes det var spennende å møte Stålsett, for han hadde lilla presteskjorte og et stort kors rundt halsen. Biskop Stålsett spurte barna hva korset betyr, og da svarte et av barna kirke.

Etterpå reiste vi til rådhuset der vi spiste lunsj sammen med ordfører Arve Tonning, bysekretæren og kirkeverge i Ålesund, Atle Sandnes. Vi var i 11. etasje med fin utsikt mot sjø og fjell.

Deretter reiste vi til døvesenteret, der gjestene fikk møte organisasjonssekretær Leif Gunnar Kvernberg og velferdssekretær Elisabeth Kolvik.

Etterpå reiste gjestene til hotellet de bodde på for å hvile til kl. 1600, for da skulle de møte på kontoret i Volsdalen menighetshus, 2. etasje for å møte ansatte og menighetsutvalg.

Nå er menighetsutvalget blitt menighetsråd.

Kl. 1800 var det gudstjeneste med biskop Stålsett, døveprest Lars Hana, døvekapellan Odd Erling Vik Nordbrønd og døveprost Terje Johnsen tolket. Det var fint med døve og hørende som kom. Etterpå ble det servert varm gryterett med løff. Taler ble holdt, og biskop Odd Bondevik var tilstede sammen med diakonikonsulent fra Molde. Det ble også servert kaffe og twist. I tillegg var det 2 marsipanbløtkaker hvor det stod: "Velkommen til Ålesund! Hilsen Døves Menighetsråd i Møre!" Kakene ble gitt av en privatperson. Det var en flott og spesiell dag for Døves Menighet i Møre, ja virkelig opplevelsesrikt!

Jeg hadde tolk hele dagen, slik at jeg fikk med meg alt som skjedde.

Dagen etter reiste de på visitas til Bergen.

Vennlig hilsen
Tone Rørvik Elvenes

Nordvestlandets Foreldreag melder:

Årsmøtet 8. mars 2003 gav dette resultatet:

Leder: Åge Karlsen, 6060 Hareid 70 09 20 62 1 år
aage.karlsen@hareid.kommune.no

Nestleder: Johannes Hagebø Engesetdal 6260 Skodje 70 27 60 51 1 år
jhageboe@tiscali.no

Sekretær: Sølvi Dimmen Bøgardsvæien 30 6100 Volda 70 07 90 08 2 år
solvidi@hotmail.com

Kasserer: Kristin Husøy Indrefløy 6063 Hjørungavåg 70 09 36 81 2 år

Styremedl. Inger Skjong Repslagergt 5 6003 Ålesund 70 12 41 87 1 år

1. vara: Sverre Aspren Vikagata 13 6010 Ålesund 70 14 58 30 1 år
aspren@online.no

2. vara: Randi Emdal Barlia 15 6200 Stranda 70 26 15 16 1 år

3. vara: Dagny Vartdal 6060 Hareid 70 09 20 62 1 år
korsnes.blomster@interflora.no

Valgkomite for kommende år blir:

Leder: Johann Roppen Bøgardsvæien 30 6100 Volda 70 07 90 08 1 år

Birgith Insetset 6250 Stordal 70 27 84 82 1 år

Vara: Hans Petter Øyen 6250 Stordal 70 27 84 82 1 år

hansoyen@frisurf.no

Revisorer for kommende år blir:

Heidi Richardsen 6063 Hjørungavåg 70 09 37 56

Elisabeth Kolvik, Borgundveien 699 6017 Ålesund 70 14 69 27

Komiteer/Kontaktpersoner for dette året blir:

FFO M&R/FFO Ålesund/NDF: Åge Karlsen

HLF: Sverre Aspren

Velferdssekretæren: Inger Skjong

Hjelpemiddelsentralen Tolk: Johannes Hagebø

” ” Hørsel: Sølvi Dimmen

Skolemesterskap i Ål

av Adolf Standal

Fra Ålesund deltok Ingvild Skjong og Julian Standal. Julian sin pappa, Adolf var sjåfør og de startet fredag 28. mars. Turen gikk gjennom Sogn og Fjordane til Lærdal. Gjennom tunnelen der var det et fantastisk blått lys, som gjorde det behagelig å kjøre der. Ved ankomst Ål var vi litt slitne. Fredagen var avsatt til slalåm, men Ingvild og Julian var ikke med på disse øvelsene. Lørdag begynte konkurransene på Liatoppen skisenter. Julian deltok i 2,5 km langrenn. Han gikk et godt løp og ble nr 5 av 14 deltakere. Han hadde også et uhell underveis hvor han falt. Ingvild deltok også i langrenn 2,5 km. Hun fikk 2. plass av 5 deltakere. Så våre deltakere gjorde en god innsats her. Vi har ikke hatt de beste treningsforholdene her i Ålesund med en snøfattig vinter. Det var også akekonkurranse. Julian ble nr 5, og Ingvild nr 2 her også. Det var også en frivillig sprintkonkurranse. Men her ble

Julian klar til start

begge slått ut. Adolf deltok i sprint sammen med andre voksne ledere. Heller ikke han kom seg videre, men synes det var moro å være med.

Senere ble det en tur i svømmehallen. Om kvelden fikk vi koldtbord og det var lek og underholdning. Premieutdeling ble det også og Ingvild fikk fin pokal for sin 2. plass i langrennet.

Begge synes det var gøy å være på Ål. De fikk treffe mange nye venner. Så håper vi at flere herfra vil delta neste år om det blir nytt arrangement.

MEDLEMSKONTINGENTEN

er nå sendt ut og mange har allerede betalt inn. Dersom noen av dere ikke har fått, ta kontakt med Døvesenteret.

Vi minner også om at kontingenten til Norges Døveforbund vil komme om ikke så lenge.

For å være medlem i døveforeningen må en også være medlem i Norges Døveforbund slik som før.

Døveforbundet vil selv kreve inn forbundskontingenten på kr. 150.

B

Returadresse: Møre og Romsdal Døveforening, Storevågen 75, 6020 Ålesund

MØTEPROGRAM 2003

APRIL

- 18 torsdag : Gudstjeneste i Volsdalen kirke (**se mer om det i bladet**)
21 mandag : Gudstjeneste i Volsdalen kirke. (**se innlegg i bladet**)
24 torsdag : Romsdal Døvblittseksjon har møte
25 fredag : **TOMBOLA** arr: Møre og Romsdal Døveforening
29 tirsdag : Moldegruppa har møte
30 onsdag : Åpen kirke, Volsdalen

MAI

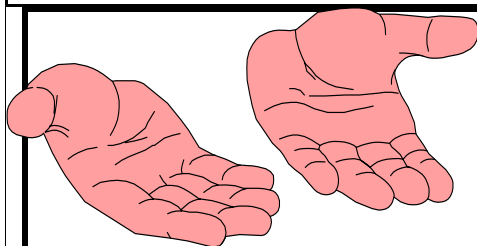
- 3 lørdag : **Privat arrangement**
4 søndag : Tolket gudstjeneste i Kristiansund
8 torsdag : Døvesenteret er åpent
14 onsdag : Pensjonistgruppa har møte kl. 11.00 på Døvesenteret
17 lørdag : Vi feirer dagen på Døvesenteret fra kl. 16.00 Arr:Døveforeningen
18 søndag : Gudstjeneste i distriktet
22 torsdag : Romsdal Døvblittseksjon har møte
24 lørdag : Rekefest på Døvesenteret (info i bladet)
27 tirsdag : Moldegruppa har møte
28 onsdag : Åpen kirke, Volsdalen
30 fredag : Tur Romsdal/Nordmøre. Samarbeid med Menigheten

JUNI

- 5 torsdag : Døvesenteret er åpent
7 lørdag : Pinsetur (**se innlegg i bladet**)
10 tirsdag : Pensjonistgruppa har møte kl. 11.00 på Døvesenteret
12 torsdag : Døvesenteret er åpent
14 lørdag : Barneklubben drar på fisketur
15 søndag : Gudstjeneste i Volsdalen
18 onsdag : Åpen kirke, Volsdalen
19 torsdag : Døvesenteret er åpent
26 torsdag : Døvesenteret er åpent

JULI

- 3 torsdag : Døvesenteret er åpen
29 tirsdag : Olsok arr: Døves Menighet

SERVERINGSLISTE

10. april : Kirsti F Lefstad - Erling Fylling
25. april : Torbjørg Fiskergård - Rolf Arntsen
8. mai : Anna Oppigård - Jørn Håvar Iversen
5. juni : Inger Anne Krogstad - Johan Solheim
12. juni : Sissel Pedersen - Karstein Ramsvik
19. juni : Jorid Fylling - Benjamin Nesse
26. juni : Britt Olausen - Truls Hansen
3. juli : Tone R. Elvenes - Asbjørn Vestre

Dersom det ikke passer å servere den dagen du er oppsatt med, ta kontakt med noen andre på

KONTAKTPOSTEN

Nr 3/2003

Medlemsblad for Møre og Romsdal Døveforening

Årgang 33

Møre og Romsdal Døveforening,

Storevågen 75, 6020 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 62 64
Vanlig telefon: 70 14 04 35
Telefaks: 70 15 41 69
E-post: mrdovf@online.no

Leder: Lorents Ness,
Røssløyngveien 2C,
6011 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 31 84

Deltidsansatte:

Organisasjonssekretær:
Leif Gunnar Kvernberg.

Velferdssekretær:
E-post: velfsekr@online.no
Elisabeth Kolvik.

Underavdelinger:

Ålesund Døves Aktivitetsklubb

Leder: Harald Oppigård,
Søre Holsmyra 6,
6030 Langevåg.
Teksttelefon: 70 19 37 80

Ålesund Døves Bridgeklubb

Leif Gunnar Kvernberg,
Myrdalsveien 16,
6011 Ålesund.
Teksttelefon: 70 14 49 44

Romsdal Døvbliksesjon

Leder: Bjørg Halås,
Torbjørnsvei 5
6429 Molde
Teksttelefon: 71 25 34 42

Grupper/Utvalg:

Pensjonistgruppa

Leder: Erling Fylling,
Nymarkvn. 35
6030 Langevåg
Teksttelefon: 70 19 29 33

Tegnspråkutvalget:

Leder: Tone R. Elvenes
Skjong
6050 Valderøy,
Teksttelefon: 70 18 20 62

Døves Menighet

Leder: Tone R. Elvenes,
Skjong,
6050 Valderøy.
Teksttelefon: 70 18 20 62

Vi lar dette bildet av Jon Markus, tatt på Kreta sommeren 2002 være drømmen for denne sommeren også, hvor enn i verden du skal ha ferie.

vi ønsker alle våre lesere en riktig
GOD SOMMER
og vel møtt med nye krefter til en
lang og travel høst.

DØVES KULTURDAGER TRONDHEIM 24. - 26.10.

Som mange husker, så ble det satt opp plakater med påmelding til turen i vinter.

Vi har så sendt søknad til kommunen dere bor i. Dessuten har vi også sendt søknad om tilskudd til Fylkeskultursjefen. Noen kommuner har enda ikke svart, men dessverre har de fleste svarene vært avslag.

Vi har en større søknad inne hos Sparebanken Møre om støtte til turen, og håper de vil bidra litt. Dette får vi komme tilbake til etter ferien.

Døveforeningen på sitt styremøte 16. juni vedtatt å bidra med kr. 10 000 til bussturen for de som er medlemmer i foreningen.

For å sjekke interessen for bussturen så ønsker vi på nytt å vite hvor mange som vil være med. For at dere skal ha noen tall, så vil bussturen koste:

Hvis 20 personer blir med: kr. 376 per person

Hvis 30 personer blir med: kr. 270 per person

Hvis 40 personer blir med: kr. 220 per person

Hvis 50 personer blir med: kr. 185 per person

Dette dekker bussreisen Ålesund/Trondheim og fergebillett Vestnes/Molde.

I tillegg kommer hotell og andre kostnader i Trondheim som dere selv må ordne.

Som nevnt er dette for de som er medlemmer i foreningen. For ikkemedlemmer vil det koste mer.

Vi satser på avreise fredag morgen og retur søndag ettermiddag.

Har dere spørsmål, så er det bare å ta kontakt med Leif Gunnar

Vi må ha påmeldingen til bussturen innen 18. august.

FERIE PÅ DØVESENTERET:

Elisabeth: Tar ferie i uke 28 - 31.

Leif Gunnar: Uke 28 - 33 og tar avspasering i uke 34.

Første møte etter ferien er 7. august.

Vi ønsker dere alle en riktig GOD SOMMER!

DØVESTEVNE I INNVIK

Som tidligere opplyst blir det fellesstevne sammen med Bergen Døvesenter og døve i Sogn og Fjordane i Innvik 29. - 31. august.

Vi skal bo på IMI hotell, et hotell vi hadde på samme stevne for noen år siden.

Møre og Romsdal Døveforening har bevilget kr. 14 000 til stevnet for våre medlemmer.

Dette vil da bli fordelt på dere etter samme opplegg som tidligere. Det vil bli dekket reiseutgifter etter rimeligste måte. Så derfor avtal med andre og fyll opp bilen om det er mulig.

Opplegget for stevnet blir nok slik det har vært før, med en utflukt på lørdag formiddag. Blir bare været bra så blir det hyggelige dager der sammen med våre venner i sør.

Prisen for oppholdet er følgende:

per person i dobbeltrom: kr. 990.-

i enkeltrom : kr. 1 310.-

ekstraseng i rommet : kr. 500.-

Vi må ha påmeldingen din innen 12. august.

Si også fra hvilket romtype du skal ha, hvem dele med og hvordan du skal reise.

Trenger du mer informasjon om dette, bare ta kontakt med Leif Gunnar.

Ved påmelding til disse to turene, ikke send SMS til Leif Gunnar, men bruk E-post, faks eller tlf til kontoret. Vær obs på ferietid på kontoret.

BARNEKLUBBENS TURDAG

Lørdag 14. juni hadde barneklubben turdag til Borgund dyrekubb. 9 barn og 5 voksne møtte opp ved gamle døvesenteret. Barna fikk leke litt på lekeplassen før vi gikk videre til dyrekubben og fikk se kaniner, høner, hester, tropiske fugler og esel. Det artigste var å gi mat til kaniner. Etter å tatt spisepausen ute ved dyrekubben, gikk vi en tur til Borgund kirke og fikk se brudfølget til John Arne Riise. Masse folk å se der. Mange fine veteranbiler og veteranbusser. Etterpå retur til lekeplassen der barna fikk leke før vi kunne dra hjem igjen.

Skrevet av Kirsti.

ELLERS SÅ ØNSKER VI DERE ALLE EN
RIKTIG GOD SOMMER OG VELL MØTT TIL
HØSTEN!
HILSEN FRITIDSKLUBBEN FOR DØVE OG
HØRENDE BARN (BARNEKLUBBEN)

INNBYDELSE TIL DM GOLF I TRONDHEIM 2003

Trondheim Døves Idrettslag har den glede å invitere alle dødeidrettslag/klubbene tilsluttet Norges Funksjonhemmede Idrettsforbund til Døvesmesterskap i golf lørdag og søndag den 16 august og 17.august 2003

Spillested: Byneset Golfklubb i Byneset.
Starttid: Lørdag den 16.aug. kl.9.00. Oppmøte kl.8.00
Søndag den 17.aug. kl.9.00. Oppmøte kl.8.00

Påmeldingsfrist for lag: 2.august 2003

Startkontingent: Kr. 400.- pr.spiller i greenfee inkl. lunsjpakke (baguett og brus) for 2 dager (lørdag og søndag) betales på Byneset.

Hep: Alle spillere med minimum grønt kort

Premieutdeling Utdelingen vil skje på banen på søndag .

Lørdagskvelden: DM fest holdes på dødehytta "Granly" kl.19.00

Overnatting: På dødehytta "Granly"

Trondheim Døves Idrettslag ønsker alle deltakere og publikum hjertelig velkommen til spennende og hyggelige dager i Byneset, Trondheim

Med sportslig hilsen
Trondheim Døves Idrettslag v/ DM komiteen
Leder
Torkil Pettersen

Info.hjemside: www.bynesetgolf.no

**Thu og Vidar Farstad fikk en sønn
fredag 27. juni.
Han skal hete Kim.
Vi gratulerer de lykkelige foreldre.**

Barneklubben har etter søknad til Ålesund kommune sitt fond for ferie- og fritidstiltak mottatt kr. 3 000 i tilskudd.

Pengene er tenkt brukt til en utflukt til Molde i løpet av høsten.

VALGDEBATT PÅ DØVESENTERET

Det legges opp til et møte med deltagelse fra alle som stiller liste ved kommunevalget i Ålesund.

Møtet blir på Døvesenteret
tirsdag 2. september kl. 19.00.

Det var ikke mulig å gjennomføre møtet på en torsdag, da det er bystyremøte og de fleste politikere er opptatt med dette.

På møtet her i Døvesenteret må en regne med at de fleste spørsmålene blir om døvesak. Vi har gitt melding til partiene at de skal få noen spørsmål på forhånd slik at de kan sette seg inn i sakene før møtet.

Så dere må nå begynne å tenke på hvilke spørsmål vi skal stille våre politikere på møtet. Send dem gjerne hit til kontoret for videresending til partiene.

Tove Glomset Iversen blir møteleder under debatten.

JULEBORD 6. DESEMBER

Det er vel litt tidlig å begynne å snakke om julebord nå...

Men styret tok opp denne saken på sitt møte 16. juni. De klarte ikke å bli enig om hvordan vi skal gjøre det. Styret ble i hvert fall enig om at medlemmene skal få si sin mening først.

Det ble diskutert flere alternativer. bl.a. tur til Danmark, på hotell Seilet i Molde, tur med hurtigruten til Bergen, arrangere det på Døvesenteret slik som i 2002.

En ting som er sikkert er at prisen her vil variere mye. Vi regner med at på Seilet får en neppe ett døgn opphold og må ta to, og da kommer vel prisen opp i ca kr. 1500-2000. Noe lignende blir det vel også med hurtigruten og Danmarksturen, når en tar med alle utgiftene.

På Døvesenteret vil det vel koste noen hundrelapper på hver.

Styret har bevilget kr. 10 000 til arrangementet. Så blir det mange som skal være med, blir det ikke mye på hver.

Det som også er viktig, er at julebordet må være slik at mange blir med, så det blir en hyggelig avslutning på året. Det er vel sannsynlig bare et arrangement på Døvesenteret som klarer.

Så har du noen ønsker og meninger om dette, send noen ord til kontoret innen utgangen av august.

Sunnalsøra turen

Trondheim døves menighet arrangerte i år en tur til Sunndalsøra for menighetene fra Møre og Romsdal og Trondheim i pinsehelgen 7.-8. juni. En hyggelig gjensyn for alle, sist i fjor var vi på en tur til Grip som Møre døves menighet arrangerte. Denne gangen på Sunndalsøra bodde vi på Furu familiecamping ca 4 km øst for Sunndalsøra. Vi bodde på hytter. Et nydelig sted med fine lekeplasser for de 3 barna som var med. Vi var rundt 30 personer. Noen få var på dagstur.

Det første på programmet var å spise middag på kafe/restaurant i Sunndalsøra sentrum før vi dro til menighetshuset hvor vi diskuterte om de forskjellige emner i kirken og ellers. En del var å diskutere om lesing av tekst i kirken. En interessant debatt for alle.

Senere på kvelden på pinseaften stod det grilling på programmet med lek og moro for alle. Vi var kjempeheldige med været den helgen som var bra med sol og passende temperatur. Neste dag på pinsedagen etter frokost og vask av hytta før vi dro til Gjøra kirke. Vi hadde gudstjeneste med døveprestene Odd Erling Vik Nordbrønd og Per Walle. Lesing av tekstene var lest av Johan Fjellestad og undertegnede. Per Walle snakket om den hellige ånden og viste fram en stor rød flamme som de 2 eldste barna har klipt ut i papp dagen i forveien på hytta.

Etter gudstjenesten kom en lokal mann fram i kirken og fortalte en historien om kirken som var bygd i 1935.

Deretter dro vi videre ikke langt fra kirken til Sunndal Nasjonalparksenter. Der kunne vi se bilder av naturen rundt omkring bl.a om Dovre osv. Og det hang historiske ting brukt i gamle dager. Vi gikk i en bygning fra kjeller til loft, og fikk se spennende bilder, foto, dyr og lysbilder med vakre naturen på fjellene. Vi avsluttet dagen der og takket for samværet den helgen. Neste år skal døves menighet på Møre arrangere en tur kanskje til Nesset kommune. Vell møtt!

Skrevet av Kirsti Fylling Lefstad.

Det er nå bestilt ADSL til Døvesenteret, med levering i uke 34. For de som ikke vet hva det er, så er det en raskere internettoppkobling enn ISDN vi har i dag.

SAMLING FOR DØVBLITTE PÅ BUD

Ved hjelp av tilskudd fra fylkeslegen på kr 4.000.- og en søknad til Kulturavdelingen som det ennå ikke er avgjort, blir det gjennomført en samling til Bud i september.

Velferdssekretæren har sendt invitasjon til Nord Trøndelag døvblittgruppe v/leder Randi Hoås om samlingen. Det er planlagt omvisning på Ergan Kystfort blant annet. Det legges opp til program med utveksling av erfaringer om det å miste hørselen i voksen alder. En båt tur er også planlagt. De gleder seg til å treffe likestilte fra Nord Trøndelag. Noen kjenner hverandre fra før. Turen blir utført enten lørdag den 13. september eller lørdag 20. september. Det blir muligheter for overnatting for de som ønsker det. Skrivetolk følger med.

Romsdal Døvblittseksjon står som arrangør for tiltaket, men det er åpent for døvblitte i hele fylket til å være med. Påmelding til Velferdssekretæren innen 30.august.

Leksikonet sier om fortet:

Krigshistorisk museum fra andre verdenskrig

I løpet av andre verdenskrig bygde tyskerne et av sine sterkeste kystfort i Bud for å kontrollere den sterkt trafikerte Hustadvika utenfor Bud. Fortet er nå restaurert og det er åpent for omvisning flere ganger daglig. Fortet har kommandosentral, kanonstillinger, sykestue og vannreservoar i fjellet. Det har utstillinger om lokale krigsbegivenheter. Fortet trekker hvert år mange turister fra inn og utland som kommer for å se på fortet.

Like ved kystfortet ligger et fugleberg med hundrevis av krykkjer i sesongen.

Fortet ble bygd på Ergan i perioden 1941 - 1945.

MALEGRUPPE

Kirsti Fylling Lefstad og Elisabeth Kolvik har planer om å starte en malegruppe på Døvesenteret. Der vi kommer sammen og maler og lærer av hverandre.

Formålet er en salgsutstilling til inntekt for foreningen, der alle som ønsker kan komme å se på bildene og eventuelt kjøpe !

Nærmere informasjon til høsten.

Alle som har et grunnlag i tegning og maling kan være med.

STYREMØTE PÅ DØVESENTERET 16.06.2003

TILSTEDE: Lorents Ness, Jo Arve Furland, Erlend Holsen og Vibeke O. Larsen.
Organisasjonssekretæren deltok også.

FORFALL: Magne Gaustad

SAK 32/2003: GODKJENNING AV REFERAT FRA STYREMØTE 25.03.2003

VEDTAK: Ingen bemerkninger

SAK 33/03: GODKJENNING AV REFERAT FRA A-U MØTE06.03.2003

VEDTAK: Ingen bemerkninger

SAK 34/03: NYE MEDLEMMER

Elizabeth og Øystein Lumeau, 6100 Volda

VEDTAK: Til orientering

SAK 35/03: UTMELDTE MEDLEMMER

Benjamin Nesse
Gudrun Nedregård

VEDTAK: Til orientering

SAK 36/03: MOTTATTE TILSKUDD

* Likemannsmidler fra NDF Besøktstjenesten	kr. 8 000
* Fylkeslegen Trivselsmidler	kr.48 000
* BUFA Samlivskurs i Ulsteinvik 5. – 7- 09	kr.20 000
* Halså kommune	kr. 400
* Herøy kommune	kr. 1 000

VEDTAK: Til orientering

SAK 37/03: MOTTATTE AVSLAG

Sula Kultur, Ørskog formannskap, Smøla Helse og sosial, Aure formannskap, Molde kultur, Eide helse og sosial, Rindal formannskap, Frei formannskap

SAK 38/03: FORDELING AV TRIVSELSMIDLER

Det er mottatt kr. 48 000 til tilskudd til ulike tiltak.

VEDTAK:

Vi bruker midlene slik:

Samling i mars	kr 4 800,00
Stevne august/Innvik	kr 14 000,00
Døves Kulturdager	kr 10 000,00
Julebord	kr 12 000,00
Administrasjon 15%	kr 7 200,00
Totalt	kr.48 000.00

SAK 39/03: DØVESTEVNE INNVIK

Samlingen er lagt til IMI hotell 29. – 31. august 2003.

Prisen er kr. 990 per person i dobbeltrom og 1310 i enkle rom.

VEDTAK:

Foreningen bevilger kr. 14 000 i tilskudd til medlemmene som deltar på samlingen. Tilskudd gis som dekning av reise og opphold etter samme regler som tidligere. Leif Gunnar Kvernberg blir foreningens representant på samlingen.

SAK 40/03: ADSL PÅ DØVESENTERET

Telenor melder at det er klart for tilkobling av ADSL i området Døvesenteret ligger.

VEDTAK:

Vi bestiller et stk abonnement til kontoret. Fordeling av utgiftene skjer etter tidligere avtale mellom Samarbeidsutvalget for velferdssekretæren, Ålesund Døves Aktivitetsklubb og Døveforeningen.

SAK 41/03: FERIE DAGLIG LEDER

Daglig leder tar ferie i uke 28 – 32 og avspaserer i uke 33.

VEDTAK:

Styret har ingen bemerkninger til dette.

SAK 42/03: SØKNAD FRIFOND

Det foreligger utlysning av midler til barne- og ungdomsorganisasjoner fra Norges Døveforbund.

VEDTAK:

Vi søker om midler til barn som deltar på samlingen i Innvik, og til Barneklubbens utflykt til "Eventyrlige Skaret" i Molde.

SAK 43/03: JULEBORD 6. DESEMBER

Styret drøftet ulike typer arrangement for denne helgen. Alternativer var bl. a. Hotelljulebord, tur med hurtigruten til Bergen, tur til Danmark, arrangement på Døvesenteret slik som sist.

Det er avsatt kr. 12 000 kr til arrangementet. Det betyr at det vil bli et tilskudd på kr 300 per person om 40 stk. vil delta.

VEDTAK:

Vi går ut med forespørsel til medlemmene om hva de ønsker i neste nummer av Kontaktposten.

SAK 44/03: NY KOPIMASKIN TIL KONTORET

Serviceavtalen for kopimaskinen vår er utgått og leverandør ønsker ikke å fornye avtalen da maskinen er for gammel. Det er tidligere tatt kontakt med Samarbeidsutvalget for velferdssekretæren om spleising på ny maskin.

Det foreligger ikke svar fra dem enda.

VEDTAK:

Vi purrer på svar fra Samarbeidsutvalget.

ERLEND HOLSEN

LORENTS NESS

JO ARVE FURLAND

VIBEKE O. LARSEN

PENSJONIST TUR TIL SVINØY

Onsdag 11. juni samlet 8 personer seg på kaia for å bli med M/S Trio over til Svinøya. Det var 18 gr C og sol blandet med litt regn denne dagen.

Hans, som er lommekjent på øya, visste akkurat hvor vi skulle gå. Vi stoppet ved flere tomme hus og Hans fortalte hvem som hadde bodd der og hvor mange barn de hadde. Vi stoppet også ved sjøen, der det lå et lite båt verksted, som hadde vært i bruk fram til 1993. Mannen som eide verkstedet, søkte om å få bruke det til sommerhus, men fikk avslag på det.

Så gikk veien videre til Hans sitt sommerhus med stor løe, i løa var det mange gamle ting som Hans har samlet på opp gjennom årene. En bratt skråning fra huset, førte ned til båtlassen ved sjøen. Et flott sted med fin utsikt.

Hans har hatt arbeid med både å skyte ut berget for å lage til stiene, og laget brønn ved huset sitt.

Han kunne fortelle om skoletiden sin. I begynnelsen var det skole i husene hver sin gang. Senere rodde de til Kalvøya hver dag uansett vær. Fra 5. klasse ble de flyttet over til Nørvasund skole.

Matpakken og termosene kom omsider fram og vi benket oss i trappa til sommerhuset. På veien tilbake til båten møtte vi på en skoleklasse som jobbet med å slå opp telt og skulle overnatte på øya.

AVSLUTNINGSFEST FOR TUNGHØRT GRUPPA ved Elisabeth.

Sommeravslutningen ble gjennomført tirsdag den 17. juni på terrassen hos Leif Gunnar. Der vi damene ble oppvartet med grillmat av verten. Servicen var det ingenting å si på. Vi fikk innvidd det nye overbygget han har snekret på den siste tiden. God mat og hyggelig stemning !

På bildet rundt bordet ser vi:
Elisabeth, Bente, Ingunn, Ellinor,
Merete og Janne Iren.

VELFERDSSEKRETÆRENS STÅSTED OG VISJONER FOR FRAMTIDEN:

Jeg er nå ferdig med tegnspråk skoleringen, og har bestått 20 vekttall på Universitetsnivå. Selv om det bare er halvparten av hva tolkene kan, så føler jeg at jeg nå har mye bedre kontakt med døve venner og kjente og kan ”prate” fritt også med min svigerdatter

Marianne på tegnspråket. Jeg vet også at det er mange som er takknemlige for de tjenestene som jeg kan yte som velferdssekretær og håper også å bli mye brukt i framtiden. Det gjelder både medlemmer av foreningen og andre døve og tunghørte i fylket.

Jeg har grodd litt fast her på kontoret sammen med Leif Gunnar etter 8 år i jobben. Jeg har et variert arbeide med både kontor arbeid og ute på hjemmebesøk og trives med det.

Jeg har en visjon om kunne jobbe for enda

mer teksting av programmer på TV som for eks: ”Nordvest revyen” som er nyheter fra hele fylket. Dette er et ønske fra mange hørselshemmede.

Jobben med å få dette til er i gang, men inntil videre stopper dette opp på NRK sentralt, som har sine faste retnings-linjer.

Andre visjoner er å være med bidra til å skape trivsel og et godt miljø blant døve og tunghørte i fylket og bidra til å knytte forbindelser på tvers i fylket og også utover fylkesgrensene.

VELFERDSSEKRETÆRENS ARBEIDE

VOKSENOPPLÆRING FOR DØVBLITTE

OPPLÆRING PÅ SÆRSKILT GRUNNLAG SOM GÅR PÅ ERVERVET SKADE.

Kartleggingen av hvor mange som ønsker voksenopplæring er nesten ferdig. Det vil bli igangsatt opplæring i ”tegn til tale” på Resurssenteret på Vestnes og på

Voksenopplæringen på Åndalsnes. Med oppmøte på en fast uke-dag fram til jul eller fram sommeren 2004, alt etter behov. De har på begge stedene lærere som behersker ”tegn til tale” (som er norsk, tilsatt lånte tegn fra tegnspråket) egentlig tegnspråknorsk.

Det finnes flere Voksenopplærings-senter rundt omkring i kommunene. Så det er mulig å bli undervist i nærområdet sitt.

Finnes det flere døvblitte som ønsker denne opplæringen, så ta kontakt med velferdssekretæren.

BLI MED PÅ EN TUR TIL "EVENTYRLIGE SKARET"

Vi i Barneklubben ønsker alle til å bli med og melde seg på til en tur fra lørdag 20. til søndag 21. september på Skaret litt utenfor Molde.

Overnatting på flotte tømmerhytter til rimelige priser.

Aktiviteter er mange: Ridning med hest og vogn med plass til 12 barn eller 8 voksne og leie av hest til vanlig ridning.

Vi kan også få låne en lavvo og grille noe der bl.a pinnebrød osv.

Stedet har også en del dyr som vi kan se på.

Det er også muligheter med flere aktiviteter i og rundt lavvo: Pil og bue, lassokasting, hesteskokasting med mer.

Se gjerne på internett: www.skarstua.no

Alle påmeldte skal ta med mat og drikke og evt. Grillmat.

Mer nøyaktige opplysninger og program senere i høst.

Vi vurderer hvor mange som melder seg som kan bestemme

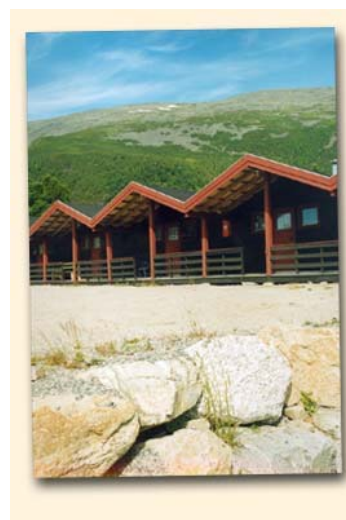
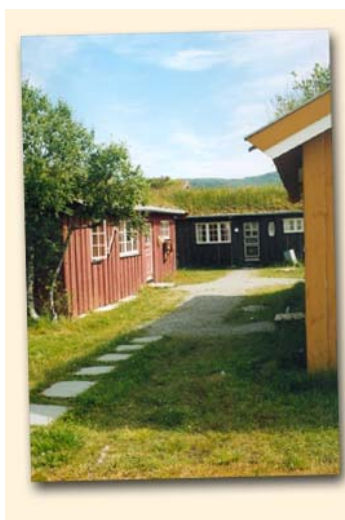
Vi satser på at det skal bli lav egenandel.

Det blir egen transport, så prøv å fylle opp bilen.

Håper dette høres spennende ut.

Meld deg på til Døvesenteret på tekst-tlf. e-post. Tlf.nr og e-post adresse finnes på første side av Kontaktposten.

Frist for påmelding innen 15. august.

Her ser en alternativer til overnatting på Skaret

Neste nummer av bladet vil komme i begynnelsen av oktober.

Så vi håper flere vil skrive til bladet om ting dere har på hjertet.

Møre og Romsdal Døveforening har for 2004 sendt 3 søknader om Prosjekttilskudd fra Helse og Rehabilitering.

Prosjektene har følgende navn:

DØVE BARNS IDENTITET

Dette handler om kontakt mellom døve og hørselshemmede barn og voksne døve, for å skape en trygghet i oppveksten.

ELDRE DØVE MED - KLART DET!

Dette prosjektet skal gi våre eldre et tilbud for å bedre sin livssituasjon for å mestre sin hverdag bedre.

INTERNETCAFE FOR DØVE

Dette handler om et nytt tilbud og en ny møteplass på Døvesenteret for å jobbe med å utnytte informasjonen som ligger i nettet. Det skal også gis opplæring i bruk av dette.

OLSOK 29. juli.

Vi starter først med gudstjeneste kl. 18.00 i Borgund kirke.

Etterpå går vi til museet og spiser rømmegrøt.

Arrangør er et samarbeid mellom de hørendes menigheter og Døves Menighet

Leif Gunnar er nå ferdig med kurset:
"Datakort" i administrative programmer for PC.

Det betyr da at han etter ferien igjen vil bli å treffe i døveforeningen på torsdagskveldene.

TUR TIL TRONDHEIM

Ved Inge Heen:

Jeg fikk brev om 50 års jubileum på Trondheim Døveskole. Alle fikk brev som gikk ut av skolen for 50 år siden.

Jeg reiste torsdag 12. juni. 13 personer av klassen (5 borte) møttes på Døvehytta Granly. Her bodde vi til mandag 16. juni. Fint sted.

Fredag morgen reiste vi til Møller kompetanse senter for å se oss om.

Lørdag morgen var det tur til Rødbygget.

Mye interessant å se her.

Lørdag kveld fikk vi god middag på Døvehytta.

Søndag var vi alle samlet i en kirke der.

Mandag kveld kjørte jeg på besøk til min søster med mann til deres hytte i Rondane.

Koselig å treffe dem igjen, selv om de var på besøk hos meg i begynnelsen av juni.

Onsdag kveld kjørte jeg hjem. Det var mye trafikk på veiene, men alt gikk fint"

Foreningen mottok like før bladet gikk til kopiering, et hyggelig brev fra Sula kommune v/leder for kulturavdelingen, hvor de ser frem til et møte med foreningen og de døve i Sula kommune. Det vi ønsker er et bedre samarbeid om døvesak for innbyggerne i kommunen for fremtiden.

Da det nå er ferietid så vil dette møtet komme engang utpå høsten.

Tolketjenesten melder at kontoret er

betjent hele ferien.

En av ukene blir kun en ansatte tilstede, så det kan bli en Autosvarer en møter på tlf. Men de sier meldingen vil bli lest og fulgt opp så fort de er tilbake på kontoret etter ute-oppdrag.

Så til dere som trenger tolk i ferien så skal det gå greit å få det sier Solveig på Tolketjenesten.

Pressemelding:

Tolking for barn på utenlandsreise:

Nå dekkes også reise og opphold for tolken!

Barn under 18 år på reise i utlandet har de siste årene hatt rett til tolk også der. Ved tolking til dagliglivets gjøremål (før: det som døve må bruke kuponger til) ble lønn for selve tolketimene dekket av folketrygden. Men vanligvis har tolken ikke fått dekket reise og opphold av staten. Og da har ikke det vært lett å få tolk til tolking i utlandet likevel. Av og til har tolkens reise og opphold blitt dekket av tolkebrukeren selv, eller andre privatpersoner har sponset dette. Nå er regelverket forandret slik at også reise og opphold dekkes i forbindelse med nødvendig tolking i utlandet!

Hva som er nødvendig tolkehjelp, blir vurdert for hver tolkebestilling. I Folketrygdloven står det slik: "At hjelpen må være nødvendig og hensiktsmessig, innebærer at den må antas å få en nytteeffekt, slik at medlemmet rent faktisk vil bli aktivisert og fungere bedre i dagliglivet." "Medlemmet" betyr i dette tilfellet den som er døv. Tolking av en guide som forteller om serverdigheter, er ett eksempel på tolkehjelp til stimulering og aktivisering. Tolking av "Bamseklubb" og lignende dekkes også. Den som er usikker på noe i forbindelse med tolking kan uansett kontakte tolketjenesten og få svar på spørsmål der.

Hilsen Arild Berstad, fagansvarlig for tolketjenesten

JENTEBØLGEN 2003

Tirsdag 3. juni møtte 10 trimglade jenter + en døvetolk opp på Sunnmørshallen kl 18:00 for ta oppvarming sammen med over 700 jenter. Varmet opp med litt aerobic og bokse litt med armene. Ingrid Kristiansen og andre var på scenen for å presentere seg og de var glade at mange møtte opp for å støtte opp kreftsaken ved å gå, jogge og løpe i den 5 km lange løypen. De fleste av oss jentene var med for 5. gang og andre 4. gang osv. Som vanlig hadde vi de hvite t-skjortene på oss og kalte oss for "døve snegler" og skrev årstall på t-skjorter for hvert år vi var med på. Startskuddet gikk presis kl 19:00.

Løypen i år var forandret fra i fjor. Turen rundt var fin, fra Sunnmørshallen og tilbake igjen. 2 av jentene våre vant t-skjorter og caps ved å trekke et lodd hver. Mens andre ikke hadde vinnerlykke men i tillegg fikk alle 1 pose hver med overraskelser på lur.

Tøying og bøying etter løpet stod for tur før vi dro som avtalt til Hong Kong for å spise middag og koste oss til langt på kvelden.

Vi satser på igjen for neste år også og håper at flere etternølere kan være med også.

Skrevet av "døve snegler" ved Kirsti + Jorid, Solveig, Liv, Elisabeth S, Anna, Beate, Britt, Torbjørg og Vibeke.

B

Returadresse: Møre og Romsdal Døveforening, Storevågen 75, 6020 Ålesund

AUGUST

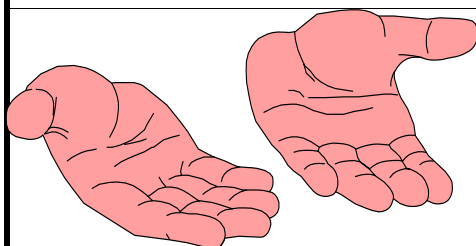
- 7 torsdag : Døvesenteret er åpent
13 onsdag : Pensjonistgruppa har møte kl. 11.00 på Døvesenteret
14 torsdag : Døvesenteret er åpent
21 torsdag : Romsdal Døvbliittseksjon har møte
21 torsdag : Døvesenteret er åpent
26 tirsdag : Moldegruppa har møte
27 onsdag : Åpen kirke, Volsdalen
29 fredag : Døvestevne sammen med Bergen Døveforening
30 lørdag : Døvestevne sammen med Bergen Døveforening
31 søndag : Døvestevne sammen med Bergen Døveforening

SEPTEMBER

- 2 tirsdag : Valgdebatt på Døvesenteret
4 torsdag : Døvesenteret er åpent
11 torsdag : Døvesenteret er åpent
17 onsdag : Pensjonistgruppa har møte kl. 11.00 på Døvesenteret
18 torsdag : Døvesenteret er åpent
20 lørdag : Barneklubben har svømming i RødeKorsbassenget i Langevåg
25 torsdag : Romsdal Døvbliittseksjon har møte
26 fredag : TOMBOLA arr: Møre og Romsdal Døveforening
30 tirsdag : Moldegruppa har møte

OKTOBER

- 2 torsdag : Døvesenteret er åpent
4 lørdag : Høstfest på Døvesenteret
9 torsdag : Døvesenteret er åpent
15 onsdag : Pensjonistgruppa har møte kl. 11.00 på Døvesenteret
16 torsdag : Døvesenteret er åpent
23 torsdag : Romsdal Døvbliittseksjon har møte
23 torsdag : Døvesenteret er åpent

SERVERINGSLISTE

7. AUG: ERGA BEATE

NESS LORENTS

14. AUG: KOLVIK ELISABETH
21. AUG: LARSEN VIBEKE O.
04. SEPT: RAMSTAD CECILIE
11. SEPT: IVERSEN TOVE G.
18. SEPT: STANDAL METTE
26. SEPT: LEFSTAD KIRSTI F
02. OKT: FISKEGÅRD T
09. OKT: OPPIGÅRD ANNA

- ELVENES VIGGO
GAUSNES TOR INGE
HJELME SVEIN BØRRE
OLSEN KJELL OLAV
JOHNNY RAMSTAD
TRYGVE KROGSTAD
ERLEND HOLSEN
JO ARVE FURLAND

Dersom det ikke passer å servere den dagen du er oppsatt med, ta kontakt med noen andre på listen for å bytte dag.

KONTAKTPOSTEN

Nr 4/2003

Medlemsblad for Møre og Romsdal Døveforening

Årgang 33

Møre og Romsdal Døveforening,

Storevågen 75, 6020 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 62 64
Vanlig telefon: 70 14 04 35
Telefaks: 70 15 41 69
E-post: mrdovf@online.no

Leder: Lorents Ness,
Røsslyngveien 2C,
6011 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 31 84

Deltidsansatte:

Organisasjonssekretær:

Leif Gunnar Kvernberg.

Velferdssekretær:

E-post: velfsekr@online.no

Elisabeth Kolvik.

Underavdelinger:

Ålesund Døves Aktivitetsklubb

Leder: Harald Oppigård,

Søre Holsmyra 6,

6030 Langevåg.

Teksttelefon: 70 19 37 80

Ålesund Døves Bridgeklubb

Leif Gunnar Kvernberg,

Myrdalsveien 16,

6011 Ålesund.

Teksttelefon: 70 14 49 44

Romsdal Døvbliksesjon

Leder: Bjørg Halås,

Torbjørnsvei 5

6429 Molde

Teksttelefon: 71 25 34 42

Pensjonistgruppa

Leder: Erling Fylling,

Nymarkvn. 35

6030 Langevåg

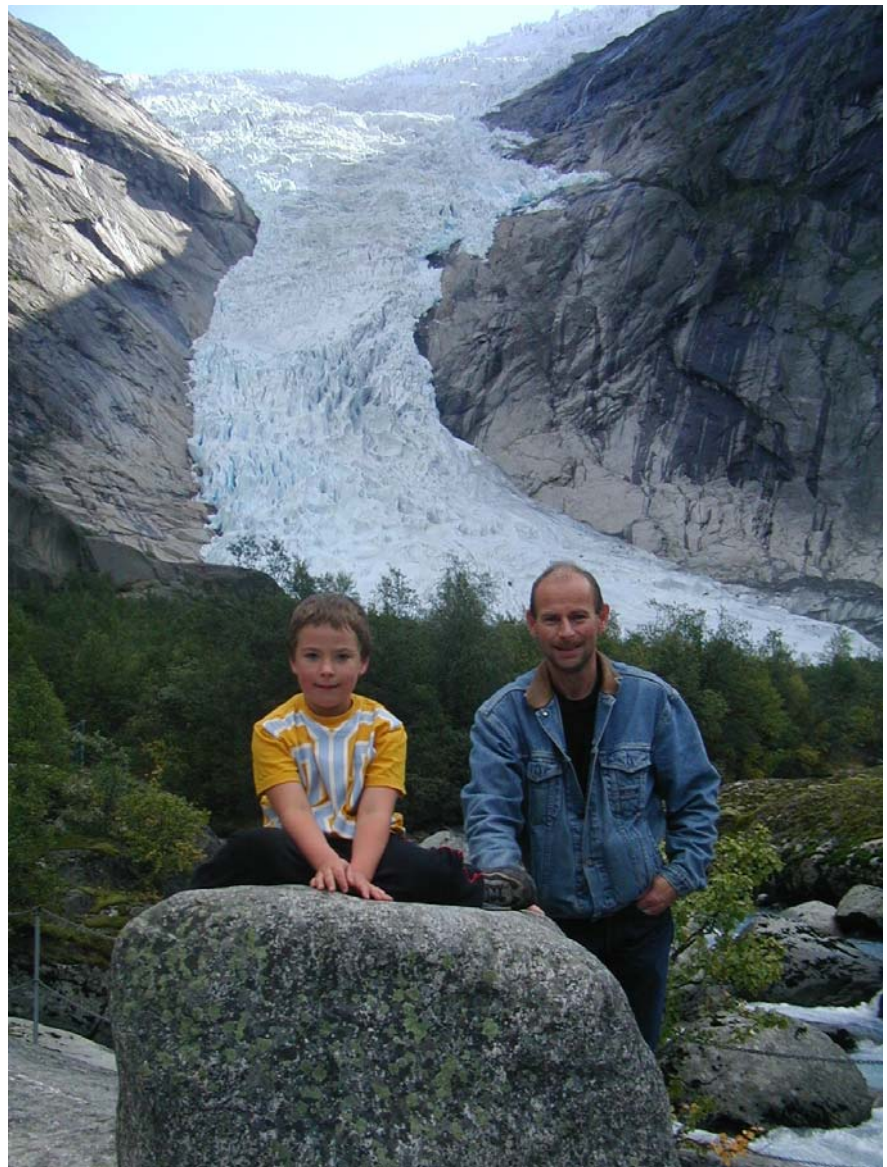
Teksttelefon: 70 19 29 33

Døves Menighet

Leder: Tone R. Elvenes,

Skjong,

6050 Valderøy.

Tore og Johan Solheim foran Briksdalsbreen.
Foto: Leif Gunnar.

DØVESTEVEET I INNVIK

Stevnet som ble gjennomført siste helg i august i samarbeid med Bergen Døvesenter ble som vanlig en trivelig samling. Det deltok 24 fra vår forening, og totalt var 60 med. Høydepunktet for samlingen var vel besøket på Briksdalsbreen. Som en ser av bildene var noen på breen mens andre også var under den..... Som vanlig ble samlingen tilgodesett med vakkert høstvær som gjorde at samlingen ble vellykket.

Her ser vi de fleste deltakerne samlet lørdagskvelden. Det var både spørrekonkurranser og annen underholdning.

BUSS DØVES KULTURDAGER

Bussen som vi har leid starter fra Døvesenteret kl. 08.45. Etterpå går den til Moa bussterminal og går derfra kl. 8.50. **Vær presis så vi ikke kommer for sent til fergen i Vestnes som går kl. 10.00.**

Vi blir 17 deltakere som skal være med. Bussen har ikke så veldig stor plass til bagasje så prøv å ta med så liten koffert som mulig.

KURS I FLUEBINDING

Vi har planer om å starte kurs i fluebinding. Vi har vært i kontakt med Ålesund Jeger og Fiskeforening og de vil hjelpe oss med utstyr og kursleder.

Så er du interessert, gi melding til Leif Gunnar snarest.

**Barneklubben arrangerer
HALLOWEEN lørdag 1. november
på Døvesenteret kl. 12-15.**

Fri inngang for alle enten med eller uten
kostymer. (Kle deg hva du vil)

Salg av pølser med brød
og kaker + drikke.

Lek og moro.

Vi sees til en ”grøssende” dag!

FØRJULSKOS/JULEVERKSTED

Lørdag 29. november kl. 12—15 på
DØVESENTERET.

Vi lager julepynt Døvesenteret.

Som vanlig blir det mat
og varme og kald drikke blir å få kjøpt.

Alle hjertelig velkommen

JULEBORD
Lørdag 6. desember kl. 19.00
på DØVESENTERET
Det blir servert julemiddag med dessert
kaffe og kaker
Drikke blir å få kjøpt.

Priser: For medlemmer kr. 300 per person
Ikke-medlemmer kr. 400 per person

Overnatting: Det blir overnatting på Baronen hotell i Spjelkavik for de som ikke kommer seg hjem samme kveld.

Priser: i dobbeltrom kr. 100.- per person (for medlemmer)
i enkeltrom kr. 250.- per person (" ")
Vi dekker også reiseutgifter for medlemmer som har lang vei på samme måte som før.

Av hensyn til bestilling av mat må vi ha
bindende påmelding innen 22. november.

Send påmelding til kontoret på faks, E-post, eller telefon.
Du finner nummer og adresser på førstesiden av bladet

Døvesenteret har nå fått installert ADSL.

Internetcafeen på Døvesenteret er snart klar til bruk.
Det gjenstår bare noe montering av maskiner og linjer nå.

Har noen av dere medlemmer fått E-postadresse i det siste??
Send meg en hilsen så jeg kan få legge adressen inn i registeret vårt.

Vår sponsor som betalte annonsen om tegnspråkkurset i Sunnmørsposten :

Fra Døves Dag arrangementet på Moa kjøpesenter lørdag 27. september. Vi ser her Lorents og Vibeke i samtale med 2 som ønsket informasjon om døve og saker vi jobber med. Til høyre ser vi tolkene Irene og Jorunn. Det ble delt ut Døves Tidsskrift og annen informasjon og vi er fornøyd med responsen på standplassen.

Foto: Leif Gunnar

Stand i Molde rådhus 24. september ved et arrangement som markerte Det Europeiske Funksjons-hemmedes år med slagordet: **"Ingen hindring"**

Fra venstre: tolk Adler, Kristine Stiansen og Lorents Ness.
Foto: Leif Gunnar

SJØRØVERWEEKEND

Barneklubben har vært på tur til Geiranger 10.-12. oktober på Union hotell. Der hadde også foreldrelaget for hørselshemmede barn samlingshelg. Så det passet veldig fint og vi koset oss. Tidligere var Skaret ved Molde valgt til sted for samlingen men det oppsto tull med reservasjonen, så Geiranger ble valgt.

Både fredag og lørdag kveld var det barnedisco på Studebaker'n Show Arena. Ungene var veldig aktive på dansegulvet. Etter det vi hørte var det hele 130 barn tilstede på hotellet.

Lørdag hadde hotellet lagt opp til skikkelig stort arrangement med sjørøveri som tema.

Det første vi gjorde etter å ha spist frokost var å gå et rebusløp med 10 spørsmål i en løype rundt hotellet og bygda. Det var opphold i været og sola skinte noen ganger. Etter rebusløp ble det tid til lunsj før barn og voksne kunne kle på seg sjørøverdrakt og bli med og høre på 2 sjørøvere som fortalte sjørøverhistorier og hva de skulle gjøre for å finne skatten. Etterpå kunne vi kle på oss og dra på skikkelig skattejakt i pøsende regn. Spennende! Vi gikk langs veien opp fra hotellet til det gamle tomta hvor Gamle Union hotell lå og stå i kø, for alle barna hadde fått nøkkel fra hotellet på fredag slik at alle kunne stikke nøkkel i kisten for å se om den passet. Kisten ble funnet i skogen etter at sjørøverne hadde fulgt kartet de hadde.

Endelig passet en av nøklene og kunne åpne kisten og alle fikk en pose hver med noe godt i og "gullpenger".

Det var også anledning til se Norsk Fjordsenter like i nærheten, se på veteranbilutstilling på hotellet, gå til sentrum og handle, barna kunne også leke på lekerommet og bade i svømmebassenget.

Om kvelden fikk vi vite svaret på rebusløpet og 3 familier hadde alt rett hvorav en fra vår gruppe, Tove Glomset/Jørn Iversen, og fra Foreldrelaget familien Inselseth/Øyen, som har hørselshemmet jente som heter Malin. De fikk hver sin tursekk.

Så det hadde vært en fin helg for alle. Og takk for samværet.

Skrevet av Kirsti Fylling Lefstad.

Noen stemningsbilder fra Geiranger.

Foto: Leif Gunnar

HØSTTUR TIL BUD OG HÅHOLMEN.

ved Elisabeth.

Som planlagt reiste Romsdal døvblittseksjon på tur torsdag den 25. september. Skrivetolk var med.

Nord Trøndelag døvblitt gruppe var invitert, men ingen derfra kunne komme.

Regnet øste ned hele dagen, og vinden tok et godt tak i bølgene som skvulpet opp mot steinene i havna på Bud. Det ble ikke omvisning på Ergan, men vi satt derimot tørrskodd inne på Bryggen kafe. De var snille og lot oss låne et lokale i andre etasje. Oddbjørn Pedersen fortalte om hvordan livet var her ute i Havgapet for rundt femti år siden. Båttrafikken forbi Hustadvika, og om båter som forliste i området. Om de gode årene i sildefisaket og det yrende båtlivet som fulgte med. Nå satser de isteden på turisme.

Etter en god middag, der vi kunne velge fra en bufet, ble det "blåtur" som endte på Håholmen. Her ble vi ledsaget inn i hallen, og ble fortalt om Håholmen og vi så en film om hvordan viking skipene ble bygget. Seilasene til Ragnar Thorseth, der den siste endte med forlis i uværet. Noen deler av blant annet "Saga Siglar" har de funnet igjen og lagret i hallen.

I kafeen ble vi oppvartet med vi kaffe og kaker, før vi la av gårde i uværet igjen.

Det var også spennende å kjenne på vær kreftene her ute var det enighet om.

Alle var godt kledd i regnklær og hadde med godt humør, så turen ble en opplevelse for alle som var med.

Turen ble finansiert gjennom midler fra Fylkeslegen og kulturavdelingen i Fylket.

INVITASJON TIL AUDIOPED. AVDELING.

Fredag den 12. september var det studiedag på barnehagen for døve barn. I den forbindelse var jeg invitert for å fortelle om jobben som velferdssekretær. Et interessant og lærerikt møte med de som jobber med døve barn.

PENSJONISTMØTE

Det første møte i høst var 17. september. 15 personer møtte fram. Vanlig program med smørbrød, kaffe og te. Lotteriet ga en god slump til kassa. Nytt var et lite teaterstykke som lederen Erling Fylling fikk i stand på kort tid. Et morsomt innslag på møtet.

HOBBY KVELD PÅ DØVESENTERET

Neste møte for hobby- gruppa blir mandag den 10. november kl 18.00 Har du lyst å male-strikke-sy eller en annen spennende hobby, så er det bare å komme. Gruppene blir delt opp, men vi kan også titte litt på hva de andre gruppene lager.

FOREDRAG:

HUMØRKVELD

*Johan Grytten kommer til
Døvesenteret*

torsdag den 13. november.

*Han vil fortelle morsomme historier
han har opplevd og fra Ålesund by.*

Foredraget starter som vanlig kl. 20.00.

Utstillingen Smart on tour til Norge

Deltasenteret viser den svenske utstillingen Smart on tour i Bodø, Trondheim, Ålesund, Bergen og Drammen. Utstillingen er et "road show" som på en morsom og forståelig måte viser at moderne teknologi kan gi store gevinster for funksjonshemmede. Velkommen til å prøve moderne teknologi i en interaktiv utstilling!

Besøkende kan styre hjemmets funksjoner med fjernkontroll og bruke telefoner som sender lyd, bilde og tekst samtidig. De kan se eksempler på reservedeler til mennesker og få oppleve hvordan en del funksjonshemninger arter seg ved hjelp av simulator.

Utstillingen viser også norske produkter som er utviklet med støtte fra prosjektet "IT for funksjonshemmede" (IT Funk) i samarbeid med Norges Forskningsråd.

Smart on tour presenteres i Norge av Deltasenteret i Sosial- og helsedirektoratet i samarbeid med IT Funk, Statped og Det europeiske året for funksjonshemmede.

Lokale arrangementer

Det arrangeres lokale seminarer i forbindelse med at utstillingen vises. Arrangementene utføres i samarbeid med lokale samarbeidspartnere som kommunen, funksjonshemmedes organisasjoner, kompetansesentra og hjelpemiddelsentraler.

Informasjon om de lokale arrangementene blir lagt ut her, så snart den foreligger.

Reiseplan

Den mobile utstillingen settes opp på følgende steder til følgende tider:

Ålesund, ved Sunnmørshallen

Onsdag 29.10 kl 11:00 - 18:00

Torsdag 30.10 kl 10:00 - 18:00

Fredag 31.10 kl 10:00 - 18:00

Lørdag 01.11 kl 10:00 - 14:00

TEGNSPRÅKKURS

Det ble startet kurs på Døvesenteret tirsdag 7. oktober med hele 17 deltakere.

Instruktør er Beate Erga Furland.

TILITSMANNSKONFERANSEN

blir på DØVESENTERET
lørdag 22. november kl. 12.00.

Alle tillitsvalgte bes møte til denne samlingen. Målet med samlingen er å samordne virksomheten og legge opp til felles program for neste år så langt det lar seg gjøre.

KURS I ULSTEINVIK

Det blir i helgen 7.—9. november et Samlivskurs med støtte fra BUFA (Barne,-ungdoms- og familieforvaltningen) Studieorganisasjonen i Norges Døveforbund er også med og bidrar med kursstøtte.

Målet med kurset er å støtte opp om samlivet i familien, også å utvikle gode familierelasjoner og forebygge familieoppløsninger. En viktig målsetning er å skape trygg og stabil oppvekst for barna.

Vi har tidligere gått ut med informasjon til aktuelle deltakere, og fått tilbakemelding fra mange om at de vil delta.

Forelesere blir bl. annet familieterapeut Knut Hunnes. Noe av temaene blir:

- * **Introduksjon av opplegget**
- * **Mål for Parforholdet**
- * **Om ulike kjønnskulturer**
- * **Om kommunikasjon**
- * **Om uenighet og ulikheter i parforhold**
- * **Om tid og prioritering av parforholdet**

Det vil bli vekslinger mellom innledninger av tema fra kursleder, individuelle oppgaver, parvise samtaler, mann- kvinnegrupper og pargrupper.

Det blir også satt av mye tid til andre ting i sammen med barna.

B

Returadresse: Møre og Romsdal Døveforening, Storevågen 75, 6020 Ålesund

OKTOBER

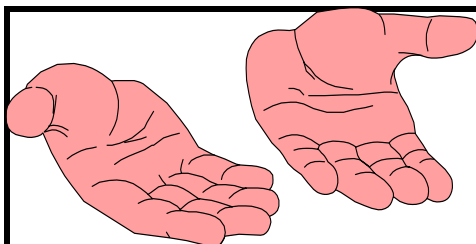
- 16 torsdag : Døvesenteret er åpent
23 torsdag : Romsdal Døvblittseksjon har møte
23 torsdag : Døvesenteret er åpent
24 fredag : Døves Kulturdager i Trondheim
25 lørdag : Døves Kulturdager i Trondheim
26 søndag : Døves Kulturdager i Trondheim
28 tirsdag : Moldegruppa har møte
31 fredag : TOMBOLA arr: Møre og Romsdal Døveforening

NOVEMBER

- 1 lørdag : Barneklubben arrangerer Halowenfest på Døvesenteret
6 torsdag : Døvesenteret er åpent
7.-9. fre/søn : Samlivskurs i Ulsteinvik
12 onsdag : Pensjonistgruppa har møte kl. 11.00 på Døvesenteret
13 torsdag : Døvesenteret er åpent
20 torsdag : Romsdal Døvblittseksjon har møte
20 torsdag : Døvesenteret er åpent
22 lørdag : Tilitsmannskonferanse på Døvesenteret
25 tirsdag : Moldegruppa har møte
27 torsdag : Døvesenteret er åpent
29 lørdag : Barneklubben har julekos

DESEMBER

- 6 lørdag : Julebord på Døvesenteret kl. 19.00
10 onsdag : Pensjonistgruppa har møte kl. 11.00 på Døvesenteret

SERVERINGSLISTE

16.okt:	Sissel Pedersen	-Kjell Fiskergård
23.okt:	Inger Anne Krogstad	-Harald Oppigård
31.okt:	Jorid Fylling	-Vidar Farstad
06.nov:	Britt Olausen	-Adolf Standal
13.nov:	Tone R. Elvenes	-Erling Fylling
20.nov:	Elisabeth Kolvik	-Roger Lefstad
27.nov:	Vibeke O. Larsen	-Martin Stavaas
11.des:	Cecilie Ramstad	-Jørn Håvar Iversen

Dersom det ikke passer å servere den dagen du er oppsatt med, ta kontakt med noen andre på listen for å bytte dag.